

Zbigniew Barciński
Małgorzata i Jerzy Piaseccy

WIZYTA JANA PAWŁA II W LUBLINIE PODCZAS III PIELGRZYMKI DO POLSKI W 1987 ROKU

CEL

Uczestnicy katechezy rozumieją, zapamiętają i przyjmą za własną myśl, że Jan Paweł II podczas wizyty w Lublinie w 1987 roku swoją postawą oraz słowem skierował do nas przesłanie na temat modlitwy, służby Bogu, służby prawdzie, miłości bliźniego.

WPROWADZENIE

- W 1983 r. Jan Paweł II miał odwiedzić Lublin. Katolicki Uniwersytet Lubelski przyznał mu wtedy doktorat honoris causa, który planowano wręczyć w Lublinie. Władze państwowe nie zgodziły się na to. Władze KUL-u oraz studenci pojechali do Warszawy, gdzie wręczono doktorat Ojcu Świętemu. (Doktorat honoris causa – z języka łacińskiego „doktor dla zaszczytu”, honorowy tytuł naukowy nadawany przez uczelnie osobom szczególnie zasłużonym dla nauki i kultury.)
- Jan Paweł II odwiedził Lublin kilka lat później, podczas III pielgrzymki do Ojczyzny w czerwcu 1987 roku. Była to jedyna jego wizyta w Lublinie podczas pontyfikatu.
- Wizytę w Lublinie w dniu 9 czerwca 1987 r. Jan Paweł II rozpoczął od byłego Obozu Koncentracyjnego na Majdanku. Przyleciał tam helikopterem. W obozie na Majdanku Niemcy zamordowali ok. 360 tysięcy ludzi z różnych narodów – najwięcej Polaków i Żydów. Na terenie byłego obozu na Majdanku Papieża powitali: biskup lubelski Bolesław Pylak, władze miasta oraz byli więźniowie obozu. Jan Paweł II modlił się kilkanaście minut przy kopcu usypanym z prochów ofiar obozu. Potem podeszła do niego p. Wanda Ossowska, żołnierz AK, która była więźniem Majdanka. Odpowiadając na jej przywitanie Papież,

wygłosił krótkie improwizowane przemówienie. Przed opuszczeniem Majdanka napisał w księdze pamiątkowej obozowego muzeum: „Dusze sprawiedliwych żyją w Panu”.

- Z Majdanka Jan Paweł II przejechał do Katedry Lubelskiej. Po drodze witało go bardzo wielu ludzi. Przed Katedrą przywitał Papieża proboszcz parafii katedralnej, ks. bp Ryszard Karpiński. W Katedrze Jan Paweł II pomodlił się przed Najświętszym Sakramentem, a następnie przed obrazem Matki Boskiej Płaczącej.
- Z Katedry Papież przyjechał na KUL. Przed głównym wejściem powitał go ówczesny rektor bp. Piotr Hemperek oraz Senat Uczelni. W auli Jan Paweł II przemówił do przedstawicieli uczelni akademickich z całego kraju oraz zagranicy. Mówił między innymi o służbie prawdzie, o wymogu wolności akademickiej i autonomii uniwersytetów. Na dziedzińcu uniwersytetu Papież spotkał się z pracownikami i studentami. Mówił do nich m.in. o roli i znaczeniu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Po obiedzie w pokojach Rektora KUL-u Jan Paweł II zwiedził sale, gdzie wcześniej przez wiele lat wykładał oraz kościół akademicki. Warto podkreślić, że po śmieci Papieża KUL przyjął jego imię. Dziś pełna nazwa tej uczelni brzmi: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Na dziedzińcu uczelni stoi pomnik Jana Pawła II i kardynała Stefana Wyszyńskiego.
- Po południu, o godzinie 16.00 Papież przewodniczył Mszy Świętej na Osiedlu Czuby, którą razem z nim sprawowało wielu kardynałów i biskupów. We Mszy uczestniczyło ok. miliona osób – nie tylko z Lublina i diecezji lubelskiej. Wtedy Osiedle Czuby wyglądało inaczej niż dziś. Tam, gdzie teraz stoją bloki, wtedy były wielkie pola. Kościół Świętej Rodziny był w trakcie budowy, co można zobaczyć na zdjęciach z tej Mszy.
- Homilię Jan Paweł II poświęcił roli kapłana we wspólnocie Kościoła. Podczas Mszy Jan Paweł II udzielił święceń kapłańskich 46 diakonom: 23 diecezjalnym, w tym trzem obrządku greckokatolickiego, oraz 23 zakonnikom. Temat homilii i święcenia kapłańskie łączyły się z wiodącym motywem całej Pielgrzymki, jakim były sakramenty. W Lublinie Papież skoncentrował się na sakramencie kapłaństwa.
- Przed błogosławieństwem Papież podziękował wszystkim za uczestnictwo w liturgii – za modlitwę i śpiew, i za milczenie. Pod koniec Mszy zaczął padać wielki deszcz. Wiele osób do dziś to pamięta. Papież tak powiedział o tym deszczu: „Jeszcze jedno mam podziękowanie. Chcę podziękować deszczowi, że dopiero na końcu zaczął padać. Ksiądz biskup lubelski

zapowiedział rano: „nie będzie deszczu”. Cieszę się, że to proroctwo chociaż się całkiem nie sprawdziło, sprawdziło się jednak w stopniu wystarczającym. Szczęść Boże wszystkim!”

- Jan Paweł II podczas pobytu w Lublinie mówiąc o różnych sprawach zostawił nam przesłanie. Przesłanie szczególne, bo wypowiedziane tutaj, w Lublinie i skierowane do nas mieszkających w Lublinie, i w archidiecezji lubelskiej.

Pomocą do opowieści katechety o wizycie Jana Pawła II w Lublinie będzie szkic mapy Lublina. Taki szkic pomoże uczniom w umiejscowieniu poszczególnych wydarzeń. Szkic mapy Lublina może przygotować sam katecheta albo poprosić o to uczniów. Na takiej szkicowej mapie katecheta może zaznaczać miejsca, gdzie był Papież oraz trasy przejazdów. Pomocą w opowiadaniu może być także pokaz zdjęć z poszczególnych miejsc pobytu Jana Pawła II (można wykorzystać laptop podłączony do Internetu oraz rzutnik multimedialny do zaprezentowania zdjęć umieszczonych na stronie Biblioteki im. H. Łopacińskiego http://www.niecodziennik.mbp.lublin.pl/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=113&Itemid=286 Wspomniane zdjęcia można także wydrukować i przykleić na szkicowej mapie Lublina w odpowiednich miejscach).

AKTYWIZACJA

Pytanie: Jakie przesłanie zostawił nam Jan Paweł II podczas wizyty w Lublinie 9 czerwca 1987 roku?

Metoda: 5 wariantów do wyboru (szczegółowy opis metod w załączniku nr 3)

Metoda aktywizująca	Krótki opis metody	Materiał do pracy	Sugerowany Poziom
PUZZLE PLAKATOWE	Plastyczna ilustracja słów i fraz składających się na wybrane zdanie	Wybrane zdania Jana Pawła II Załączniki 1 A – 2 E (każda grupa inny tekst)	Klasy I-III szkoły podstawowej
ALTERNATYWNE TYTUŁY	Propozycja tytułów dla danego fragmentów i wybór najlepszego	Fragmenty mów Jana Pawła II Załączniki 2 A – 2 E (każda grupa inny tekst)	Klasy IV-VI szkoły podstawowej
PARAFRAZA	Oddanie sensu wybranych fragmentów tekstu „swoimi słowami”	Fragmenty mów Jana Pawła II Załączniki 2 A – 2 E (każda grupa inny tekst)	Gimnazjum

ARTYKUŁ PRASOWY	Przedstawienie treści zawartych w materiale źródłowym w postaci artykułu prasowego (streszczenie, wybór cytatu, tytuł, ilustracja)	Fragmety mów Jana Pawła II Załączniki 2 A – 2 E (każda grupa inny tekst)	Szkoły ponadgimnazjalne
WYWIAD	Część osób wchodzi w rolę dziennikarzy, część w rolę rzeczników prasowych Jana Pawła II)	Fragmety mów Jana Pawła II Załączniki 2 A – 2 E (każda grupa inny tekst)	Szkoły ponadgimnazjalne

PUENTA

Pytania do refleksji

- Jakie przesłanie zostawił nam Jan Paweł II podczas wizyty w Lublinie 9 czerwca 1987 roku? Jakie przesłanie zostawił swoją postawą? Jakie przesłanie zostawił nam w swoich słowach?
- Czy w tych fragmentach przemówień Papieża widzimy wspólne elementy? Jakiś wspólny mianownik?
- Co wydaje się nam szczególnie ważne? Dlaczego? Jakie znaczenie to może mieć dla nas?

Myśli do podsumowania

- Jan Paweł II podczas pobytu w Lublinie wiele razy się modlił – na terenie byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku, w Katedrze Lubelskiej, na KUL-u, w kościele akademickim, podczas Mszy Świętej na Osiedlu Czuby. Tak jak przed laty, w czasie dojazdów na wykłady do Lublina, tak i teraz najważniejszy był dla niego Pan Bóg – i modlitwa do Niego.
- Jego słowa, że „człowiek nie może być dla człowieka katem, ale musi pozostać bratem” w zestawieniu z historią Obozu na Majdanku, który był miejscem nienawiści i pogardy dla bliźniego, mają szczególnie wielką siłę. Te słowa to wyrażenie innymi słowami przykazania „miłuj bliźniego swego jak siebie samego”.
- Jan Paweł II przypomniał, że misją Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego jest służba „Bogu i Ojczyźnie” oraz służba prawdzie.
- Mówiąc o historii Lublina, Jan Paweł II podkreślił, że jest to miasto symbolicznego spotkania Zachodu i Wschodu – kultury państw i narodów Europy Zachodniej oraz kultury

i narodów Wschodu. To nie tylko historia, ale także zadanie, aby dzisiaj Lublin był miastem otwartym na wartościowe rzeczy płynące z różnych kultur.

- Mówiąc o kapłaństwie Jan Paweł II postawił przed kapłanami wielki ideał służby Bogu oraz służby ludziom. Kapłan powinien być sługą Boga, sługą Chrystusa, a jednocześnie być sługą ludzi – pomagać im w poszukiwaniu Boga, w rozwoju, w odkrywaniu własnej godności.
- W mowie na KUL-u Jan Paweł II apelował do ówczesnych władz oraz różnych instytucji i środowisk – szczególnie do władz uczelni wyższych – aby myślano o zapewnieniu perspektyw dla młodzieży, aby podejmowano różne działania, aby młodzież mogła żyć, pracować i rozwijać się w dobrych warunkach. Dziś w sytuacji częstego poszukiwania pracy za granicą, bezrobocia absolwentów wyższych uczelni te słowa sprzed ponad 20 lat mają nadal wielką siłę.
- Jan Paweł II swoją postawą i słowem zostawił nam przesłanie. Przede wszystkim, że Bóg jest najważniejszy, że warto Mu służyć, warto wszystko dla Niego poświęcić, warto się do Niego często modlić. Na Majdanku Papież podkreślił, że nie można nienawidzić i gardzić innymi ludźmi, że nie można być dla drugiego człowieka katem. Drugi człowiek to nasz bliźni, jesteśmy wezwani, aby być dla innych braćmi. Przesłanie dla KUL-u to służba prawdzie, służba „Bogu i Ojczyźnie”.

MODLITWA KOŃCOWA

Modlitwa końcowa może być podziękowaniem za dar, jakim dla Lublina, dla Polski, dla Kościoła na całym świecie był Jan Paweł II.

Po beatyfikacji w dniu 1 maja 2011 r. może to być także modlitwa prośby za wstawiennictwem Błogosławionego Jana Pawła II.

Na koniec można zaśpiewać „Barwę”, ulubioną piosenkę Jana Pawła II.

Załączniki od 1 A do 1 E zawierają pojedyncze zdania wypowiedziane przez Jana Pawła II podzielone na fragmenty. Fragmenty tych zdań należy wyciąć i przykleić na puzzle wycięte z brystolu. Puzzle należy przygotować w taki sposób, aby było na nich miejsce na plastyczne ilustracje oraz aby puzzle te po złożeniu utworzyły pełne zdanie.

ZAŁĄCZNIK nr 1 A

Człowiek

musi pozostać

dla człowieka

bratem.

ZAŁĄCZNIK nr 1 B

Uniwersytet Lubelski

powstał i istnieje

pod hasłem:

Deo (Bogu)

et Patriae (i Ojczyźnie)

ZAŁĄCZNIK nr 1 C

Wyrażam radość, że

Lublin

żyje, że się rozwija;

**powstają w nim
nowe dzielnice**

i nowe kościoły.

ZAŁĄCZNIK nr 1 D

„Kapłan,

z ludzi wzięty,

dla ludzi

postanowiony”

Niech Pan Bóg błogosławi

parafii katedralnej w Lublinie,

z którą wiąże mnie

tyle lat pamięci,

modlitwy na tym miejscu,

**w okresie moich dojazdów
do Katolickiego Uniwersytetu.**

SŁOWO JANA PAWŁA II WYGŁOSZONE W CZASIE ODWIEDZIN BYŁEGO OBOZU KONCENTRACYJNEGO NA MAJDANKU

Przybyliśmy tutaj, przybyłem tutaj oddać cześć pamięci tych wszystkich, którzy tu zginęli, i również tych wszystkich, którzy przeżyli, którzy są świadkami tamtych. Nie przestańcie być świadkami tamtych waszych braci i sióstr, którzy tutaj zostawili swoje szczątki doczesne. Nie przestawajcie być przestroga, tak jak tu jest wypisane na tym mauzoleum, przestroga dla wszystkich pokoleń, które po was przychodzą, bo jesteście naznaczeni stygmatem straszliwego doświadczenia, doświadczenia ludów, nie tylko naszego narodu, wielu ludów, których imiona są tutaj wspomniane. Za tych zmarłych modłę się najgoręcej, oddaję ich dusze Bogu. (...)

Na tym miejscu przychodzą na myśl także i ci, którzy byli sprawcami. Myślimy i o nich, myślimy w tym duchu, w którym myślał Chrystus konający na krzyżu, i oddajemy ich także sprawiedliwości Bożej i Bożemu miłosierdziu. Ale niech pamiętają wszyscy, niech to będzie *memento* dla wszystkich pokoleń, że człowiek nie może stać się dla człowieka katem, że musi pozostać dla człowieka bratem.

SŁOWO JANA PAWŁA II WYGŁOSZONE NA TEMAT LUBLINA

Na zakończenie jeszcze pragnę wyrazić szczególną radość z tego, że to tak wymowne spotkanie ze światem nauki polskiej znalazło miejsce w Lublinie. To miasto posiada swą historyczną wymowę. Jest to nie tylko wymowa unii lubelskiej, ale wszystkiego, co stanowi dziejowy, kulturowy, etyczny i religijny kontekst tej unii. Cały wielki dziejowy proces spotkania pomiędzy Zachodem a Wschodem. Wzajemnego przyciągania się i odpychania. Odpychania — ale i przyciągania. (...) Nikt też nie zdejmie z ludzi tu żyjących, zwłaszcza z ludzi nauki, odpowiedzialności za ostateczny wynik tego dziejowego procesu w tym miejscu Europy! i świata! Powiedziałbym: w miejscu „trudnego wyzwania”. Tak więc sprawa, na którą symbolicznie wskazuje to miasto — Lublin, może także i ten uniwersytet — KUL, ma wymiar nie tylko polski, ale europejski. Owszem, uniwersalny.

(Słowo wypowiedziane na KUL-u)

Wyrażam radość, że Lublin żyje, że się rozwija; powstają w nim nowe dzielnice i nowe kościoły. Wyrażam radość, że jest miastem pięciu wyższych uczelni: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Akademii Medycznej, Akademii Rolniczej i Politechniki.

(Słowo wypowiedziane podczas Mszy św. na Osiedlu Czuby)

SŁOWO JANA PAWŁA II NA TEMAT KUL

Jest faktem bardzo znamienym i bardzo wymownym, że taki katolicki uniwersytet został powołany również w Lublinie, prawie że równocześnie z datą odzyskania przez Polskę niepodległości państwowej.

Uniwersytet Lubelski powstał i istnieje pod hasłem: *Deo et Patriae*. Słowa te mówią o służbie. O służbie Bogu i Kościołowi oraz narodowi i Ojczyźnie.

(...)

Fakt, że ta uczelnia jest jedynym uniwersytetem katolickim na wielkim obszarze krajów, które w systemie sprawowania władzy i organizacji społecznej przyjmują jako oficjalną materialistyczną ideologię marksistowską, jest bardzo wymowny.

Uniwersytecie! *Alma Mater!* (...) Służ Prawdzie! Jeśli służysz Prawdzie — służysz Wolności. Wyzwalaniu człowieka i narodu. Służysz Życiu!

SŁOWO JANA PAWŁA II NA TEMAT PERSPEKTYW DLA MŁODEGO POKOLENIA

Mamy wielu bardzo zdolnych młodych ludzi, nie brak talentów w pokoleniu współczesnych studentów, młodych pracowników nauki, którzy zaludniają nasze uczelnie akademickie!

Czy mają wszystkie warunki potrzebne do tego, aby ich studia przyniosły pełny owoc? Tu, na ziemi ojczystej?

Jakie są perspektywy tego pokolenia? Perspektywy pracy — ten problem istnieje również w wielu krajach europejskiego Zachodu. Perspektywy życia, przede wszystkim mieszkania! Dachy nad głową dla młodych małżeństw i rodzin.

Mamy tylu młodych, obiecujących ludzi. Nie możemy dopuścić do tego, aby nie widzieli oni dla siebie przyszłości we własnej Ojczyźnie.

Więc — jako również syn tej Ojczyzny — odważam się wyrazić pogląd, że trzeba przemyśleć wiele spraw życia społecznego, struktur, organizacji pracy, aż do samych założeń współczesnego organizmu państwowego, pod kątem przyszłości młodego pokolenia na ziemi polskiej.

(Słowo wypowiedziane na KUL-u)

HOMILIA JANA PAWŁA II NA TEMAT KAPŁAŃSTWA

Dzisiaj szafarstwo Eucharystii zostaje przekazane wam, drodzy neoprezbiterzy. (...) Otrzymujecie ten sakrament, ten sam, jaki otrzymali apostołowie podczas Ostatniej Wieczerzy w łączności z Eucharystią, która wtedy została ustanowiona. Stajecie się kapłanami — czyli „szafarzami tajemnic Bożych” (1 Kor 4, 1), w szczególności tej tajemnicy największej, którą jest Eucharystia.

Ale, drodzy synowie, aby być wychowawcą sumień, aby prowadzić innych, aby pomagać im dźwigać się z grzechów, nałogów, aby dźwigać „lud upadający”, sami musimy być zawsze gotowi stanąć „w obliczu Boga” i „wobec osądu sumienia każdego człowieka”. Sami musimy od siebie wymagać. Kapłaństwo jest wymagające. Jest wymagające. Wymaga — i przez to wyzwala.

Macie służyć godności człowieka, jego wyzwoleniu, macie dźwigać z upadków, z kryzysów, ludzi i środowiska, świadectwem tej właśnie miłości, która jest w Chrystusie, która jest z Chrystusa. „Nie głosimy bowiem siebie samych — pisał Apostoł — lecz Chrystusa Jezusa jako Pana, a nas — jako sługi wasze przez Jezusa” (2 Kor 4, 5).

(Słowo wypowiedziane podczas Mszy św. na Osiedlu Czuby)

Szczegółowe opisy metod proponowanych w scenariuszu

PUZZLE PLAKATOWE

ISTOTA METODY: Istotą tej metody jest zilustrowanie w sposób symboliczny określonych treści lub myśli. Zwroty i słowa tworzące zdanie umieszczamy na oddzielnych puzzlach. Kończącym efektem jest ułożenie z fragmentów puzzli przygotowanych przez grupy całościowego obrazu ilustrującego wybrane zdanie.

MATERIAŁY: puzzle wycięte z brystolu z naklejonymi fragmentami wybranego zdania (załączniki nr 1 A – 1 E), farby lub kredki, (pędzle, naczynia na wodę), taśma.

CZAS: ok. 10 minut

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG:

1. Utwórz tyle dużych grup, ile zdań wypowiedzianych przez Jana Pawła II chcesz dać do zilustrowania. (np. jeśli chcemy np. pracować nad 3 wybranymi zdaniami, należy najpierw utworzyć 3 duże grupy).
2. Zdecyduj, które zdania mają zilustrować poszczególne duże grupy.
3. Duże grupy podziel na tyle małych grup, na ile fragmentów dzieli się to zdanie.
4. Rozdaj małym grupom pojedyncze puzzle z zawartym na nich słowem lub frazą.
5. Wyjaśnij, że ich zadaniem jest zilustrowanie na puzzlu otrzymanego słowa lub frazy.
6. Powiedz, że grupy nie powinny widzieć słów na puzzlach innych zespołów.
7. Określ czas pracy w małych grupach na 10 minut.

8. Poproś przedstawicieli małych grup o pobranie materiałów (kredki lub farb, pędzli itd.).

Uczniowie ustalają sposób zilustrowania słów zapisanych na puzzlu, a następnie wspólnie wykonują tę ilustrację (kredkami lub farbami).

9. Poproś wszystkie duże grupy o złożenie swoich puzzli w całość.

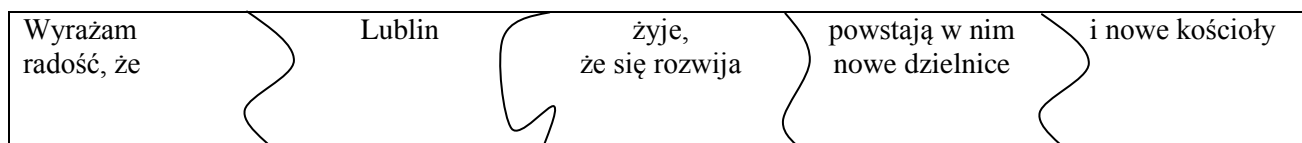
Uczniowie składają w całość puzzle z plakatami ilustrującymi poszczególne słowa i zwroty.

10. Poproś kolejno poszczególne duże grupy o pokazanie efektu swojej pracy i odczytanie całego zdania.
11. Poproś pozostałe osoby o interpretację tego zdania hasła przez pryzmat wykonanych ilustracji poszczególnych słów i zwrotów.

Uczniowie interpretują całe hasło, jak i poszczególne słowa i zwroty.

12. Poproś kolejną dużą grupę o prezentację efektu swojej pracy itd.

Poniżej wzór przygotowania puzzli dla jednej dużej grupy.

Złożone puzzle można nakleić na szary papier i wywiesić na ścianie.

ALTERNATYWNE TYTUŁY

ISTOTA METODY: Istotą tej metody jest proponowanie jak największej ilości tytułów do tekstu, a następnie wybór tytułu najlepszego.

MATERIAŁY: Kserokopie tekstu źródłowego (załączniki nr 2 A – 2 E), czyste kartki A4, flamastry, szary papier, klej, taśma lakiernicza.

CZAS: ok. 20 minut

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG:

1. Utwórz 5 małych grup.
2. Wyjaśnij, że zadaniem grup jest znalezienie jak największej ilości propozycji tytułu dla wybranego fragmentu mów Jana Pawła II w Lublinie. Powiedz, że w tej fazie pracy chodzi o to, aby tych tytułów było jak najwięcej.
3. Określ czas wykonania tego zadania na 8-10 minut.
4. Poproś przedstawicieli grup o wzięcie materiałów (kartki, flamastry).
5. Rozdaj poszczególnym grupom teksty źródłowe – dla każdej grupy inny tekst (załączniki nr 2 A – 2 E).
Uczniowie, pracując w małych grupach, wyszukują jak najwięcej pomysłów na tytuł i zapisują je na kartkach.
6. Zakończ pracę po upływie zapowiedzianego czasu.
7. Wyjaśnij, że zadanie drugie polega na wyborze tytułu, który grupie najbardziej się podoba, który jest najbardziej celny.
8. Powiedz, że wybrany tytuł (tylko jeden) trzeba zaznaczyć, np. przez podkreślenie lub obrysowanie.
Uczniowie wybierają w grupie jeden tytuł i podkreślają go.
9. Poproś wszystkich, aby usiedli w kręgu.
10. Poproś przedstawicieli grup o odczytanie fragmentu tekstu Jana Pawła II, nad którym pracowali a następnie propozycji tytułów, wymieniając na koniec tytuł wybrany.
Przedstawiciele kolejnych grup czytają teksty źródłowe, potem wszystkie pomysły na tytuł, wymieniając na koniec wybrany.

PARAFRAZA

ISTOTA METODY: Istotą tej metody jest próba wyrażenia sensu danego tekstu poprzez użycie innych słów, zwrotów, wyrażzeń czy porównań.

MATERIAŁY: Kserokopie tekstu (załączniki nr 2 Aa – 2E), czyste kartki A4, flamastry szary papier, klej, taśma lakiernicza.

CZAS: ok. 10 minut

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG:

1. Utwórz małe (3-4 osobowe) grupy.
2. Rozdaj kserokopie tekstu do pracy w grupach (załączniki nr 2 Aa – 2E); dla każdej grupy inny tekst.
3. Postaw przed uczniami zadanie: Sparafrazujcie tekst fragmentu mowy Jana Pawła II.
4. Wyjaśnij, że chodzi o to, aby jak najdokładniej oddać sens zamierzony przez autora, ale przy użyciu innych sformułowań.
5. Zaznacz, że czasami łatwiej jest pisać tekst jakby od nowa, niż na siłę przekształcać każde zdanie.
6. Poproś przedstawicieli grup o wzięcie czystych kartek i flamastrów.
Uczniowie, pracując w grupach, przetwarzają tekst, poszukując słów i zwrotów, które oddadzą jego sens i zapisują go na kartkach.
7. Poproś przedstawicieli grup o odczytanie na głos swojej parafrazy, a następnie tekstu wyjściowego.
Przedstawiciele grup czytają sparafrazowany tekst oraz tekst wyjściowy.
8. Poproś przedstawicieli grup o przyklejenie kartki z tekstami na szary papier i o wywieszenie w widocznym miejscu.

ARTYKUŁ PRASOWY

ISTOTA METODY: Istotą tej metody jest przedstawienie wydarzeń opisanych w tekście wyjściowym w konwencji artykułu prasowego.

MATERIAŁY: Powielone pierwsze strony gazet z pustymi polami do wypełnienia, flamastry, teksty źródłowe (załączniki nr 2 A - 2 E), szary papier, klej.

CZAS: ok. 15 minut.

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG:

1. Utwórz 5 grup.
2. Określ zadanie do wykonania: Gdybyście byli dziennikarzami, to jaki artykuł na temat słów Jana Pawła II umieścilibyście na pierwszej stronie codziennej gazety?
3. Poproś przedstawicieli grup o wzięcie kartek z pierwszymi stronami gazet, powielonymi w ten sposób, że jest puste pole do wpisania artykułu.
4. Podaj czas na wykonanie zadania – 10 minut.
5. Rozdaj grupom teksty źródłowe (załączniki nr 2 Aa – 2E; dla każdej grupy inny tekst).
Uczniowie wchodzi w role dziennikarzy i piszą artykuły w pustym polu powielonych pierwszych stron gazet.
6. Poproś przedstawicieli grup o odczytanie powstałego artykułu i wywieszenie swojej „gazety” na widocznym miejscu (tablicy lub szarym papierze).

Uczniowie odczytują swoje artykuły i wywieszają na tablicy lub szarym papierze umieszczonym w widocznym miejscu.

DRAMA – WYWIAD

ISTOTA METODY: prowadzenie improwizowanej rozmowy w konwencji wywiadu – część uczniów wchodzi w rolę dziennikarzy, część w rolę udzielających wywiadów ekspertów.

MATERIAŁY: Mikrofon (rekwizyt), kartka z tekstami źródłowymi (załączniki nr 2 A - 2 E).

CZAS: ok. 20 minut.

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG:

1. Utwórz 5 dużych grup.
2. Każdą z dużych grup podziel na dwie małe grupy: „dziennikarzy” i „rzeczników prasowych Jana Pawła II” („ekspertów”).
3. Postaw zadanie: każda grupa ma przedstawić w postaci scenki wywiad „dziennikarza” z „rzecznikiem prasowym” Jana Pawła II. Tematem wywiadu mają być fragmenty mów Jana Pawła II w Lublinie.
4. Wyjaśnij, że każda duża grupa dostanie inny fragment słów Jana Pawła II, fragment dotyczący innego tematu.
5. Wyjaśnij też, że „dziennikarze” mają przygotować pytania, a „rzecznicy prasowi” wyjaśnienia słów Jana Pawła II i że mają pracować oddzielnie.
6. Rozdaj dużym grupom po kilka egzemplarzy tekstu źródłowego (załączniki nr 2 A - 2 E); dla każdej dużej grupy jest inny tekst.

Uczestnicy w dużych grupach przygotowują wywiad na jeden z 5 tematów. Mała grupa „dziennikarzy” przygotowuje pytania np. do słów Jana Pawła II na temat KUL-u, „rzecznicy prasowi” przygotowują wyjaśnienia tych samych słów.

7. Poproś, aby duże grupy przedstawiły scenki z wywiadami na temat kolejnych fragmentów mów Jana Pawła II w Lublinie.

